

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 13^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1969

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ.— **Ἔγελος καὶ Ἰωάννης Βενθύλος, ὑπὸ Ἰω. Ν. Θεοδωρακοπούλου ***.

Ὁ ἀείμνηστος ἀκαδημαϊκὸς Γεώργιος Οἰκονόμος ἐδώρησε διὰ τῆς διαθήκης του τὴν βιβλιοθήκην του εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Κατ' ἀπόφασιν τῆς Σχολῆς τὰ βιβλία κατετάγησαν κατὰ κατηγορίας καὶ διανεμήθησαν εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν σπουδαστηρίων. Οὕτω ἱκανὸς ἀριθμὸς φιλοσοφικῶν βιβλίων περιῆλθεν εἰς τὸ Φιλοσοφικὸν Σπουδαστήριον. Τὰ φιλοσοφικὰ αὐτὰ βιβλία προήρχοντο ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Παναγιώτου Οἰκονόμου — ἐκπαιδευτικοῦ καὶ πατρὸς τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Οἰκονόμου. Περιεργαζόμενος τὰ βιβλία ταῦτα εὗρηκα μεταξὺ αὐτῶν τὴν Φαινομενολογίαν τοῦ Ἐγέλου καὶ μάλιστα τὴν πρώτην ἔκδοσιν τοῦ 1807. Ὁ τόμος εἶναι δεμένος καὶ ὁ τρόπος τοῦ δεσίματος εἶναι ἀκριβῶς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Εἰς τὴν ράχιν τοῦ τόμου ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή: Φιλοσοφία. Hegel. Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἐπιγραφή εἶναι προσθήκη ἐκ τῶν ὑστέρων, διότι εἶναι γραμμένη ἐπὶ φύλλου χάρτου ἐπικολημένου εἰς τὴν ράχιν τοῦ βιβλίου.

Τὸ σημαντικώτερον ὅμως εἶναι ὅτι ὁ τόμος αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ δοκίμια τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ἔργου, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰς διορθώσεις τῶν σφαλμάτων, αἵτινες ἔχουν γίνεαι εἰς τὸ περιθώριον. Ὑπάρχει ὅμως κατὰ ἀκόμη σπουδαιότερον, ὑπάρχει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καλύμματος τοῦ βιβλίου μία ἀφιέρωσις, ἡ ὁποία εἶναι γραμμένη ἐπὶ φύλλου χάρτου καὶ εἶναι ἐπικολημένη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καλύμματος τοῦ βιβλίου. Ἡ ἀφιέρωσις εἶναι ἡ ἑξῆς: «Τῷ ἀκροατῇ σπουδαίῳ Βενθύλῳ, εἰς ἀνάμνησιν ἐδίδου εὐφημίας τοῖς Ἑλλησιν ὁ συγγραφεὺς, 18 Ἀπριλίου 1828». Εἶναι προφανὲς ὅτι ἔχομεν ἐδῶ ἰδιόχειρον ἀφιέρωσιν τοῦ Ἐγέλου εἰς τὸν Ἰωάννην Βενθύλον, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀκροατὴς του.

Ὁ Βενθύλος, κατὰ τὸ 1828, ἦτο 24 ἐτῶν, διότι ἐγεννήθη τῷ 1804 ἐν Σμύρῃ. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐν Σμύρῃ μετέβη εἰς τὸ Βερολίνον, ὅπου ἐσπούδασε

* JOH. N. THEODORAKOPOULOS, Hegel und Johannes Benthylus.

ἀρχαίαν ἑλληνικὴν φιλολογίαν εἰς τοὺς καθηγητὰς Böcht καὶ Hermann, μετὰ τῶν ὁποίων συνεδέθη διὰ στενῆς φιλίας. Κατὰ τὸ 1828, δηλαδὴ τὸ ἔτος εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἡ ἀφιέρωσις, ὁ Βενθύλος κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Βενθύλος κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς γνωρίζομεν, μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Καποδιστριαίου ὡς κυβερνήτου καὶ τὴν ἔλευσίν του εἰς Ναύπλιον, ὅπου ἔφθασε τὴν 18ην Ἰανουαρίου τοῦ 1828. Εἶναι λοιπὸν βέβαιον ὅτι, προτοῦ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ Βερολίνον, ἐπεσκέφθη ὁ Βενθύλος τὸν μέγαν φιλόσοφον διὰ τὰ τὸν ἀποχαιρετήσῃ, καὶ τότε ὁ Ἐγγελοσ, προφανῶς, τοῦ ἔδωκε τὸν τόμον τῆς Φαινομενολογίας, τὸν ὁποῖον εἶχε συναπαρτίσει ἀπὸ τὰ δοκίμια τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ἔργου, καὶ τότε ἰδίαις χερσὶν ἔγραψε τὴν ἀφιέρωσιν εἰς τὸν Βενθύλον.

Ὁ Ἰωάννης Βενθύλος, κατελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς ἡλικίαν 24 ἐτῶν, διωρίσθη κατ' ἀρχὰς καθηγητῆς εἰς τὸ «Κεντρικὸν σχολεῖον» Αἰγίνης, ὅπου ἐδίδασκε καὶ ὁ Γ. Γεννάδιος. Ἐνωρὶς ὁμοῦς ἀπελύθη τῆς θέσεώς του, διότι, εἰς λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν, ἔθιγε τὴν τότε πολιτικὴν κατάστασιν. Κατὰ τὸ 1833 ὁ Βενθύλος διωρίσθη καθηγητῆς τοῦ ἀρτισυστάτου γυμνασίου Ναυπλίου, ἔνθα ἐδίδασκεν ἐκτὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν καὶ τὰ Γαλλικά. Ὅταν βραδύτερον ἰδρῦθη τὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τὸν Ὄθωνα, ὁ Βενθύλος ἐδίδασκεν ἐπὶ διετίαν ἀμισθί, κατὰ δὲ τὸ 1839 διωρίσθη τακτικὸς καθηγητῆς τῆς φιλολογίας. Ὁ Βενθύλος ἀπέθανε κατὰ τὸ ἔτος 1854 ἐκ τῆς ἐπιδημίας τῆς χολέρας. Συνέγραψε «Γραμματικὴν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης» (1832), «Στοιχεῖα μετρικῆς τῆς τῶν Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων ποιήσεως» (1851) καὶ ἐξέδωκε τὸ 1839 τὰς «Νεφέλας» τοῦ Ἀριστοφάνους κατὰ τὴν Β' ἔκδοσιν τοῦ Hermann καὶ τὸ 1841 τὴν «Ποιητικὴν» τοῦ Ἀριστοτέλους κατὰ τὴν ἔκδοσιν Bekker. Ὁ κ. Τριαντ. Σπυρόπουλος, συγγενῆς μου παραμένων ἐν Χαλανδρίῳ, μὲ πληροφοροεῖ ὅτι κατέχει ἐπιστολὰς τοῦ Βενθύλου πρὸς ὠρισμένους ἀρχαιολόγους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τοὺς ὁποίους ἐφιλοξένει ἐν Χαλανδρίῳ, ὅπου διέμενε.

ZUSAMMENFASSUNG

Aus der Bibliothek G. Oikonomos' erwarb das Philosophische Seminar der Univ. Athen ein Exemplar der Phänomenologie Hegels, welches Hegel selbst mit eigenhändiger Widmung in griechischer Sprache seinem griechischen Schüler und späteren Prof. an der neugegründeten Athener Universität Johannes Benthylas im Jahre 1828 schenkte. Besonders interessant erscheint, dass es sich um ein Exemplar der Ausgabe 1807 handelt, welches aus zusammengebundenen Fahnenabzügen, mit Hegels Korrekturen, besteht.